

ופרכינן: ולמאי איצטריך?

דידיה, תנהו ענין ליד דעלמא דמהני אף להכניס.

אי לאיצטרופי עם הבשר לשיעור כזית? האמרת לא מצטרף. כדממעטינן לעיל שומרים מטומאת נבלה. אי להכניס (16) ולהוציא, הרי בקל וחומר מיד אתיא?

ומה דפרכינן, דנימא תנהו ענין לשומר דעלמא דמהני גם להכניס וגם לצרף, איכא לתרוצי: שאני שומר דנבלה, כיון שאינו מצטרף עם הבשר להשלמת השיעור כשאר שומרים, אלא דמעשה יד קא עביד שמוציא את הטומאה בלבד ככל הידות, מסתברא דיתורא דידיה, דלא איצטריך — איד שדינן ליה! והיינו, באם אינו ענין לגופו, תנהו ענין ללמד על יד דעלמא דמהני אף להכניס, ולא על שומר דעלמא, [ואף שהוא דומה לשומר דעלמא, כיון שבידין הוא דומה ליד דעלמא, מוקמינן יתורא דידיה ליד דעלמא] (17).

ומתרינן: לעולם קרא לגופיה אתא, להכניס ולהוציא. ו"מילתא דאתיא בקל וחומר — טרח וכתב לה קרא" ופירטה התורה שבין היד ובין השומר מוציאים את הטומאה, אף שאפשר ללמוד שומר בקל וחומר מיד.

לאחר שהגמרה סיימה לברר את המקור שהיד מועיל להכניס ולהוציא, ושהשומר מועיל אף לצרף, חוזרת הגמרא לברר מנין שכל השומרים מצטרפים לשיעור כביצה.

ומקשינן: אי הכי, דאמרת דמילתא דאתיא בקל וחומר טרח וכתב לה קרא, שומר דעלמא, [דטומאת אוכלים], דילפת שהשומר מצטרף מתוך זה שלהכניס ולהוציא לא צריך קרא, לפי שאפשר ללמוד זאת בקל וחומר מיד, אימא לך דלעולם אתיא לענין להכניס ולהוציא, ומילתא דאתיא בקל וחומר טרח וכתב לה קרא, ואכתי צירוף מגלן?

מתקופה לה רב יהודה בר ישמעאל על הא דאמרינן לעיל, דילפינן שומר לצרף מקרא ד"על כל זרע זרוע" כדרך שבני אדם מוציאים לזריעה:

ומתרינן: היכא דאיכא למידרש מיתורא — דרשינן. ולא אמרינן טרח וכתב לה קרא. הלכך, מוקמינן לקרא דידיה לענין צירוף. מה שאין כן בשומר דנבלה, שאין לדרוש ממנו כלום, שהרי דרשינן מקרא שאין השומר מצטרף, התם אמרינן "טרח וכתב לה קרא".

הא דתנן: הפיטמא שבראשו של רמון, מצטרפת עם הרמון לשיעור כביצה לענין טומאת אוכלין, כיון שהיא שומר לפרי.

רב חביבא אמר: לעולם כדאמרינן מעיקרא, דילפינן יד להכניס משומר דנבלה, דאם אינו ענין לעצמו שהרי אתי בקל וחומר מיד

והנן שלו שיער שגדל סביב הפיטמא ושומר עליה — אין מצטרף. לפי שאינו שומר על הפרי עצמו אלא הוא שומר על השומר, ואין

בנבלה עצמה, הרי בקל וחומר מיד אתיא.

17. ראה חזון איש [עוקצין א א] מה שהקשה על דברי רב חביבא.

16. יש לעיין, איך יתכן הכנסה לגבי נבלה, הרי היא טמאה בעצמה, ואינה מקבלת טומאה מאחרים? ותירץ המהרש"א דלצדדים קתני, אי להכניס בעלמא באם אינו ענין, או להוציא